

Den Blaa Hawaiï

MEDLEMSBLAD FOR STAVANGER FILATELIST-KLUB * AUGUST 2020

Vi avlyser

klubbmøtene fram til oktober

Håpet var: **VEL MØTT!**

Det er en utfordrende tid, vårt håp om å starten opp møtevirksomheten går ikke, dessverre, pga. økende smitte. Vi trodde ved å følge de råd myndighetene setter, og ved å tar vår forhåndsregler kunne vi åpne for høstens møter.

Dette finner vi ikke tilrådelig og avlyser alle møter fram til oktober

SFK's plan var å kjøpet inn munnbind og håndsprit slik at vi igjen kunne møtes på Ågesen-tunet.

Medlemsoversikten viser hvem vi er og hva og hvilket mangfold av samlerområder vi har. Siden siste oversikt for tre år siden har vi, dessverre, mistet 12 medlemmer, men det gledelige er at det i samme periode har fått 14 nye medlemmer. Det bemerkelseverdige og hyggelige er at de som blir medlemmer er dette gjennom mange år.

For styret er det viktig å arbeide med å skape en hyggelig ramme rundt møtene med frimerkeprat, foredrag, auksjoner og medmenneskelig kontakt. Det stadig økende frammøte på møtene bekrefter at medlemmene trives.

Redaksjonen avsluttet 17. august 2020

Styret i Stavanger: Filatelist-Klub: Erik Chr. Martens (leder), Karl Kalvik (nestleder/kasserer), Gjert Bergesen (sekretær), Eirik Ovesen, Bernt Tjensvold.

Varamedlemmer: Siri Hodne, Kåre Skjæveland

Den Blaa Hawaii

Redaktør: Erik Chr. Martens

erik.martens@lyse.net

Medlemsblad utgitt av Stavanger Filatelist-Klub, og utkommer januar og august.

.Org.nr. 984 102 062, Bank 3201 13 84 349, Vipps 10 4869

HØSTENS MØTER 2020

- vi følger helsemyndighetenes råd.

August 25.

NorStamps
kasser med
filatelistiske
go'biter

September 8.

**KLUBB-
AUKSJON**

— 22. Odd Arve

Kvinnerland:

Lady Mary
Long

AVLYST

Oktober 13.

NorStamps
auksjon

— 27. Rolf Mong,

En postkortreise
langs riksvei 40
fra Flekkefjord
mot Stavanger

November 10.

Bursdag 95 år

— 24. Arnfinn Skåle:

Frimerkeåret
2021

Desember 8.

Tulemøte

**VÅRT ØNSKE
VAR Å SI
VELKOMMEN TIL
FRIMERKE-
OG POSTKORT-
SAMLERE**

Ågesentunet i Hillevåg,
dørene åpner
klokken **18:30.**

Møt hyggelige
frimerke-samlere til
frimerkeprat
og sosialt samvær.

TA MED FRIMERKER

Bytteleder **Jens Byberg**
har mange utvalgshefter,
som gir deg gode og
rimelige muligheter for
supplement til samlingen.

**Klubb-auksjon
før foredragene.**

**STAVANGER
FILATELIST-
KLUB**

Dan Tagesen

Frimerkelig: Overkommelig samlerområde: Droner

Drone fra Nord-Makedonia.

I katalogen til det nederlandske frimerkefirmaet Postbeeld er det listet opp over 300 forskjellige motiver. Mange av kategoriene har et stort antall utgivelser, for ek-

sempel: Fugler 8773 frimerker, blomster 6760 og malerier 6521 utgivelser. Men er du på jakt etter et overkommelig motivområde, kan du jo satse på **droner**.

Yoga fra India.

Ifølge listen til Postbeeld finnes det bare to utgivelser på dette feltet, og da tenker jeg ikke på hannbien, men en «fjernstyrt, ubemannet farkost», som det heter på Wikipedia. Og tro ikke at droner er et nytt fenomen – de ble anvendt allerede under første verdenskrig (1914-18).

De to drone-frimerkene er en blokk om landmåling fra Japan som ble utgitt i 2019 og et frimerke fra Nord-Makedonia utgitt samme år. Makedonia heter jo nå Nord-Makedonia etter skifte av landsnavn i februar 2019.

Også **yoga** dukker sjeldent opp på frimerker. Postbeeld har bare

Første film-frimerke, USA 1944

to utgivelser på sin liste, begge fra India i 2015 og 2019. Ikke så rart ettersom yoga er en samling mentale og kroppslige teknikker med tilknytning til de indiske religionene buddhisme og hinduisme. 21. juni er forresten internasjonal dag for yoga, har FN bestemt.

Et annet lite motivområde er **tatoveringer**; 13 utgivelser til nå. Flere av utgivel-

sene er fra New Zealand og andre øyer i Stillehavet, men også fire ulike svenske frimerker fra 2006.

En samling med «Titanic»-frimerker kan også være spennende, og jeg hadde trodd at antallet utgivelser var større enn 47. Og det kan det jo være. Må ta høyde for at det nederlandske firmaet ikke har listet absolutt alle frimerker innen motivområdene.

«Titanic» var som kjent det britiske passasjerskipet som traff et isfjell i april 1912, sank og mellom 1350 og 1512 personer omkom.

Et litt større motivområde er **krokodiller** – 185 utgivelser til nå. På listen jeg referer fra står det tidligere spanske området Rio Muni (i dag Ekvatorial-Afrika) oppført med det første krokodille-frimerket. Og dette skremmende dyret kan bli over seks meter

langt og veie over ett tonn. Det er for øvrig den lille stillehavsrepublikken Palau som har gitt ut flest krokodille-frimerker; 11 – flere av dem miniatyrark eller blokker.

Selv sysler jeg med en motivsamling om **film og tv-serier**, et emne som har 434 oppføringer på listen til Postbeeld. Ikke enormt omfattende, men her gjelder det – som for mange andre motiv – å snevre samlingen litt inn. For eksempel konsentrere seg om merker fra Vest-Europa. På dette området finnes det også norske frimerker; 100-årsjubileum for film i Norge i 1996 og 50-årsjubileum for Olsenbanden i fjor.

Den som sikter seg inn mot en utstillings-samling i Åpen Klasse, kan jo dessuten bruke en del ikke-filatelistiske objekter. Når det gjelder film - plakater, bilder, informasjonsblader (såkalte vaskesedler) etc.

Krokodiller fra Palau.

Velkommen til våre butikker

Du finner det meste av det du trenger
til din frimerkesamling i vår nettbutikk
posten.no/frimerkebutikken

- Nye frimerker og samleprodukter
- Eldre frimerker
- Samlerutstyr

Besøk også vår butikk i Persveien
34-36 i Oslo. Vi har åpent
mandag-fredag kl. 09.00 – 15.00.
Gratis kundeparkering.

Majorstuen postkontor selger
også samlerutstyr, og har et
utvidet utvalg av nyere frimerker
og samleprodukter. Åpningstider
mandag-fredag kl. 08.00-18.00,
lørdag kl. 10.00-15.00

Kontakt

E-post: frimerketjenesten@posten.no | **Telefon:** 23 14 78 70

Postadresse: Posten Norge AS, Frimerketjenesten,
Postboks 250, 0510 OSLO

Carsten Amundsen

Postekspedisjonen på Nattruten Stavanger—Bergen i 1960-årene

Carsten Amundsen begynte i postverket i 1955 og etter åtte år var han utdannet som postpakkemester og tilsatt som dette ved Stavanger Postkontor. En av mange arbeidsoppgaver var å reise som postekspeditor på Jærbanen: Stavanger - Egersund og Nattruten: Stavanger - Bergen.

Ansatt med egen sykkel.

Med et smil forteller Carsten at han, etter realskolen, i 1955, ble «sjanghaiet» av sin gode nabo som jobbet i Postverket.

- Min første oppgaven var å tømme postkasser rundt i Stavanger by. Det var fire tømmedistrikt med hver på ca. 20 postkasser. Disse skulle tømmes 3 ganger dag-

lig til følgende tider: Klokken 06:00, 11:00, og siste runde 16:00. Dette var en stor utfordring, ikke bare å starte klokken seks om morgenen, men også å tømme postkasser

i den østlige bydel, hvor jeg ikke var kjent i det hele tatt. Egen sykkel var en forutsetning, heldigvis med en godtgjørelse på kr. 15,- i måneden. Postkassene som skulle tømmes var fordelt på ca. 10 km lang rute. Når vi kom inn og tømte brevene ut av vesken lå brevene med frimerkene hulter til bulter. Da måtte vi legge konvoluttene slik at frimerkene sto samme veg, og når vi kjørte dem gjennom stempelmaskinen fikk alle frimerkene stempel på seg. Dette gjalt også A5 konvolutter. De øvrige ble håndstemplet..

Travle dager

Klokken 09:00 fikk vi sykle hjem, for de av oss som nådde å være klar for neste tømning 11:00, samme runde igjen, og hjem 13:00 og klar for siste tømning 16:00. og ferdig for dagen 18:00.

Hvem hadde akseptert en slik arbeidstid i dag?

Øvelse gjør mester

Vi nybegynnere fikk øve oss på små takkekort, men vi fikk skikkelig «opplæring» om hvordan det skulle stemples. Stempelet skulle holdes på en spesiell måte slik at teksten ble rettvendt, frimerket makulert, og det skulle settes et tydelig stempel ved siden av, slik at mottaker kunne se fra hvor og når sendingen var endt.

Disse små sendingene kalte vi for «krekling» pga. størrelsen.

Vi måtte også brette sammen alle sekkene som var tomte for post i sirlige hauger. I tillegg fylle på alle sekkestativene slik at de var klare

til bruk igjen.

Videre utdanning

Senere begynte Carsten i Budavdelingen og var ferdig med aspirantkurset før han tjente kongen og fedrelandet i 16 måneder. Postverket støtte ugifte med en tredjedels lønn under førstegangstjenesten (gifte fikk full lønn).

Etter endt militærtjeneste fikk Carsten jobb i transportavdelingen ved Stavanger Postkontor. Senere ble det utlyst stilling for to postpakkemestere aspiranter, og Carsten søkte og kom inn. Utdannelsen var basert på skole ved siden av den daglige jobben.

Jeg måtte inn til Drøbak/Oslo til begynner – og avslutningskurs. Det var primært lagt vekt på innenriks postgeografi hvor vi måtte kunne 3.600 poststeder. (For postnummernes tid).

Her var eksamen tredelt, del en var Østlandet, Sørlandet + Rogaland, deretter Vestlandet, Møre og Romsdal + Trøndelag, den tredje eksamen omfattet Nord-Trøndelag og Nord-Norge.

Neste eksamen fikk vi velge hvilket område vi ville gå opp i, hurtigsortering med nedpakking innen en viss tid, reglement og taksering.

Postpakkemester.

I 1963 var Carsten ferdig utdannet postpakkemester og fikk tilsetning ved Stavanger Postkontor. Stillingen innbefattet mange arbeidsoppgaver, og blant disse var reise-

Bilde fra ca. 1965, som viser Carsten Amundsen under sortering av post ved Stavanger Postkontor

Nattruten Stavanger -Bergen

dem ved sykdom og ferie. Hver av tjenestemennene hadde sitt eget reiseskrin med diverse postalt utstyr på lik linje med et postkontor. De hadde hvert sitt datostempel (se illustrasjon) med litra fra A til F.

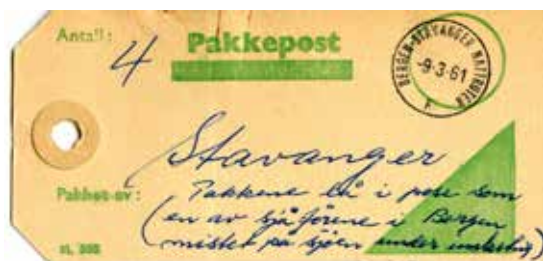
Et eksempel på
turnusen: Avreise
på mandag fra
Stavanger med an-
komst Bergen tir-
sdag morgen, fri til
onsdag med overnat-

*Arreise fra Bergen på onsdag med ankomst
Stavanger på torsdag og tjenestemannen hadde
fri til søndag kveld for ny tur til Bergen.*

MERKELPAPPER.				
Föresvok	Säidabulen	Tordasth	89.12.34	Res.
Koparsvok	Säida	Isbjør	2 Byggen	Bygn
Iskrakam	Ölen	Valen	By 1888	Sarbo
Vidaragen	Ekne	Thurnes	Silurke, Hord	89.12.34
Skudlervokam	Sandid	Is-Holb	Rethun, Munde	Stv. Lok. 10
Skurke	V. Keedal	Mosterham	Rerö Malög	M. Fjord bis
Bwaldner	Odla	Halsnög, Kloster	Bygn 1888	Ryffolke
Koparsvok	Öddabulen	Valerög	Stundel, Sandel	Sela
Mel	Mord	Toffeög	Stv. 1888	Hafstap
Melavok	Sunde + Ml	Koglandbygd	Bygn 1888	Gårdland
Sandve	Skarsvok	Skarsvok	Stv. 1888	Thurne
Sög. Rulle. Hord	Kapög	Thurne	Thurne	By. Sion
Hord	Sa. Vok	Thurne	Thurne	Thurne
n. Res.	Rundel	Thurne	Thurne	Thurne
Sand	Romundel	Thurne	Thurne	Thurne
Sandavien	Riffelbrud	Thurne	Thurne	Thurne

Merkelapper som ble skrevet på forhånd før turen.

- Min arbeidsdag, på natrutene, startet klokken 18:00 i Stavanger. Litt seinere ankom første lass vesentlig med pakkepost og reklame. Jeg husker at Dreyer trykte bøker for «Det Beste» på denne tiden, og det kunne være store mengder med bøker, mesteparten skulle overføres til nordgående hurtigrute i Bergen. Hvert anløpssted hadde sin faste plass på båten, mannskapet var flinke til å plassere postsekkene på rett plass.

Postlugaren hadde tre reoler for sortering av posten, en for vanlige brev, en for A5 og A4 størrelser og en til verdipost og rekommanderte sendinger. Til å merke reolene ble det brukt sekkelapper, som ble brettet på kortsiden ca. 1,5 cm med navnet på poststedet og plasser i hyllen. Etter bruk ble lappene tatt ned og tatt vare på til neste tur.

Det kom flere biler med post som jeg underveis skulle sortere til hvert anløpssted med transittsteder. Siste lass kom rett før avgang kl. 21:00, dette besto av «restpost» fra Stavanger Postkontor og flypost fra Oslo. Postkassen på landgangen ble hentet av en av matrosene.

Der etter bar det ut på «bøljan den blå». Selv om både far og farfar hadde vært skipsførere og ikke visste hva sjøsyke var,

så hadde ikke jeg arvet det genet! Var været dårlig arbeidet jeg som en gal ut Byfjorden, for å ha alt klar til sjøgangen på Boknafjorden. Det første anløp var Føresvik, Vestre-Bokn, et lite sted hvor oftest var en eller to sekker som skulle i land. Videre opp Bokna - sundet til Ausdyp hvor det kunne være kraftig sjø under visse vindforhold. Karm-sundet til neste stoppested Kopervik, hvor nordgående natrute gikk under navet «elleve båten» (etter ankomst 23:00) det

passet godt for Koperviksbuen å ta en tur på kaien etter 21-førstillingen på kino for å se om det kom noen kjente med båten.

I Kopervik skulle all post, som var ferdig pakket, avleveres. Neste morgen gikk den videre med buss til: Vedavåg, Åkerhamn, Skudenes-

hamn, Håvik, og Avaldsnes. Post til småstedene: Sævelandsvik, Støl, Sandre, Kvilhang og Visnes ble pakket til Kopervik transitt..

Nordgående natrute seilte fra Kopervik 23:30 og til Haugesund kl. 00:15. Her var Sauda- og Odda-bilene klar for å frakte posten videre etter anløp av nord- og sørgående båt.

Alle 25 stedene i Sørfjorden var pakket til Odda transitt. Verdipost til begge stedene var pakket direkte og ført på verdikartet for videre transittering. Direktepakking til Haugesund omfattet 25 steder.

I Haugesund fikk jeg om bord det som skulle videre nordover. Noe var direkte-

pakket og resten var det min jobb å finsortere. Rett før avgang 01:15 kom morgenutgaven av Haugesunds Dagblad og det var

et betydelig antall aviser i abonnenter i Sunnhordland.

Turen til Leirvik på Stord tok 2 1/2 time.

Like etter avgang fra Haugesund kom vi ut på den åpne og værharde havstrekningen Sletta. Ved dårlig vær var det umulig å arbeide før vi kom i le av Bømlo.

Litt rusket på Sletta

Ved ankomst Leirvik var det post til rundt 20 steder som var direktepakket til ferjeruten på Stord kl. 04:50 og andre. Etter som årene gikk la jeg merke til det minket med passasjerer til og fra Leirvik. Det var stort sett kasser med tomflasker som gikk nordover til Bergen og post som ble brakt i land.

Avgang Stord 03:45. Siden jeg var heldig å være vikar i vår- og sommer-månedene var det flott å ta en tur på dekk å få litt frisk luft. Denne strekningen var rene «sjarmøretappen» i smult farvann opp Langenuen mellom Stord og Tysnes. Og til tross for navnet Bjørnafjorden skremte ikke navnet meg..

Så var det nedpakkingen av resterende post som skulle i land i Bergen. Når alt var nedpakket måtte reoler sjekkes slik at det

ikke lå noe post igjen, til og med papirkurven måtte kontrolleres slik at ikke var kommet «blindgjengere» oppi.

Ankomst Bergen 07:30, og nå var det litt av et «mirakkel» av post som skulle over-

«Sandnes» ved sin faste plass ved Bradbenkutstikkeren i Bergen 1969.

føres til, tog, biler og båter.. Her var det strekningene *Bergen - Nesttun*, med poststedene *Hop, Paradis, Fjøsanger, Minde og Nesttun*. Tog 622, *Bergen - Voss*, (*Bulken, Dalekvam, Indre/ Ytre Arna og Vaksdal*, samt lokalpost til Bergen. *Hardangerbil* (17 steder) og *Strandebarm* (13 steder). Fra 15/5 også *Sogn Turistrute* med de fleste stedene i Sognefjorden, og alt skulle skje med militær presisjon.

Det var et spesielt skjema for verdiposten som måtte fylles ut, og kontrolleres for mottatt og levert verdi som måtte stemme. Ved feil måtte alt sjekkes for å finne årsaken til feilen.

Verdiposten skulle først og postsjåføren fikk posten i prioritert rekkefølge etter hvem det hastet mest for.

Reiseskrinet måtte pakkes ned og merkelappene som hang på skrinet måtte merkes

med dato for når du skulle reise sørover igjen, og dette ble tatt vare på av postsjåføren.

Overnatting i Bergen

Dagene i byen med de syv fjell, kunne bli

av varierende art, alt etter vær og vind og hvem av mine kolleger jeg traff, var været dårlig gikk vi hvert til vårt, Etter ankomst fikk jeg noe velfortjente timer med søvn, og den som skulle sørover gikk om bord i båten.

Etter noen timers søvn var det tid for å middag i messen på Bergen Postkontor. Her traff jeg som oftest flere kjente. Noen

av dem jeg hadde spilt fotball mot i vår årlige vennskapskamper. (*Vennskapsfotball fikk en brå slutt for mitt vedkommende da jeg brakk nesebeinet og ødela menisken i Stavanger en gang på 1970-tallet*). Kollegaer som jeg hadde gått på Postpakkemesterskolen med og til og med en jeg hadde vært sammen med i militære.

Var været bra og jeg traff på kollega Odd Øgreid kunne det bli lange turer. Husker spesielt da vi gikk opp Stoltz-kleivens 800 trinn mot Sandviksfjellet.

Driftsleder Odd Øgreid

Ettermiddagen var jeg tilbake på hotellet og sluppet av med aviser eller leste en medbrakt bok. Tobben på Nøstet hadde «ei Snoba» med sjokolade og tobakk, aviser og ukeblad. Han hadde også et flott utvalg av C&W plater, min favorittmusikk, og han skaffet meg mange gode vinylplater som fortsatt snurrer og går. En tur eller et kino-besøk før sengetid kunne også friste.

Klar for avgang.

I Bergen startet arbeidet, før avgang sør- over kl. 19:00, med å klargjøre reoler og skriving av merkelapper og konvolutter til de enkelte poststedene. Posten kom jevnt og trutt til avgang kl. 22:00. det siste som kom var flypost fra Oslo. Her kunne det være mye post til utsortering, spesielt når det var pensjonsutbetaling. Rett før avgang fikk vi også et lass med «dagsaviser» fra

Dagen, som hadde mange abonnenter i Sunnhordland.

Mellomstedene Leirvik, Haugesund, Korpervik var det samme prosedyre som for returen med korrespondanse med tilsvarende rutenett.

Stavanger

Ved ankomst Stavanger, som i Bergen, var det «linet» opp flere biler. Det hastet å få posten videre- sendt. Biler som skulle til flyplassen med flypost til Oslo, ilgods til tog 708 Sørlands- banen.

Sander Myhre har åpnet en av postsekkene om bord i «Kronprinsesse Märtha» og begynt utsorteringen

NATTRUTEN STAVANGER—BERGEN og vice versa

underholdes av

Det Stavangerske Dampskibsselskab og Sandnes Dampskibs-Aktieselskab

M/S «Stavanger», DSD. Fra Stavanger onsdag, fredag og søndag

M/S «Sandnes», SDA. Fra Stavanger tirsdag, torsdag og lørdag.

M/S «Kronprinsesse Märtha», DSD. Fra Stavanger mandag.

Daglig

Fra Stavanger	kl. 21.00	Fra Bergen	kl. 22.00
Føresvik	22.30	Leirvik	2.00
Kopervik	23.30	til Haugesund	4.00
til Haugesund	0.15		
		Fra Haugesund	5.00
Fra Haugesund	1.15	Kopervik	6.00
Leirvik	3.45	Føresvik	6.30
til Bergen	7.30	til Stavanger	8.00

Køystilling for reise fra Stavanger og mellomsteder til Bergen sendes til:

Det Stavangerske Dampskibsselskab for M/S «Stavanger» og M/S «Kronprinsesse Märtha»

Passasjeravdelingen

Telegr.adr. «Stavangerske», Telex 3022, Telefon 20 020, Stavanger

C. Middelthons Dampskibsexpedition A/S for M/S «Sandnes»

Passasjeravdelingen

Telegr.adr. «Middeldamp», Telex 3034, Telefon 21 040, Stavanger

Køystilling for reise fra Bergen og mellomsteder til Stavanger sendes til:

C. A. Gundersen A/S for M/S «Stavanger» og M/S «Kronprinsesse Märtha»

Telegr.adr. «Cag», Telex 2094, Telefon 30 030, Bergen

K. A. Foss for M/S «Sandnes»

Telegr.adr. «Fossdamp», Telex 2093, Telefon 19 750, Bergen

Direktepakket post til Bryne, Nærbø, *Egersund* og tog 713 (postekspedisjonen på Jærbanen) i Egersund med post til småstedene mellom Egersund og Stavanger. En bil skulle opp til Stavanger Postkontor med brev og avispost til de seks sentrumsrutene

som gikk ut kl. 09:00, slik at handelsstanden fikk posten med første budrunde. En bil hentet posten til Sandnes, Ganddal, Figgjo, Ålgård og Oltedal.

Mange opplevelser

Når jeg tenker tilbake på tiden i reisetjenesten på natrutene er det enkelte episoder som har festet seg bedre enn andre. På sørtur fikk jeg en likkiste md en som døde på sykehus i Bergen plassert utenfor postlugaren. Det ble en egen sakral stemning å ha en død person så tett innpå seg under arbeidet den natten. Kisten skulle til Kopervik, og jeg ser enda for meg de fire

Fra lastning av post om bord i Natrutene. Bildet er kopiert fra boken «Fra Budstikke til Data. Stavanger Postkontor gjennom 350 år. Av T. Rødland, O. Øgreid, C. Amundsen og G.M. Eriksen

matrosene med luen i h nde bar kisten i land denne tidlige morgenstund. Jeg erindrer også en episode på turen s r- over da postsjåføren i Haugesund ikke møtte opp. Jeg var uerfaren, men fikk kaiaarbeiderne til   sette posten inn på pakkhuset, verdiposten tok jeg med meg sørover.. Rett før avgang i Kopervik kom det en r d postbil på to hj l i svingen ned «kaibakken». Postsj f ren uten lue og jakkekragen på halv åtte f yk opp landgangen. Han hadde tatt seg en h neblund og forsovet seg.. Senere på nordturen fikk jeg kjeft fordi jeg ikke hadde ringt postkontoret, jeg mente at jeg ikke hadde hørt noe om at det var min plikt   vekke sjåføren. Det kunne hende at jeg på nordturen fikk spørsmål om: - *  kjøpa ei h lle eller ei beile på polet i Bergen og ta med sørover* - - Ja, ja tidene forandrer seg. I dag er det pol alle steder bortsett fra Føresvik. På en nordover med «Kronprinsesse Märtha» kom kaptein Haaland inn i postlugaren og sa: «*De e n gen så har pisst på posten*» og det var det.. I et lagerrom der pakkeposten som skulle videre med hurtigruten l , var det en «dør» av stående plank med mellomrom, som en hadde lurt inn «*littlek ren*» for   lette på trykket. Haaland kastet lue og jakke og sammen fikk vi tømt og skiftet de ødelagte sekkene. Heldigvis var det ingen skade på innholdet. Min karriere som vikar på nattruten vare fra våren 1965 til 1. juni 1969, til sammen hadde jeg rundt 30 turer. Årsaken var at postekspedisjonen på Jærbanen ble nedlagt og de to kollegaene, som reiste der, hadde lengre ansiennitet enn meg, og de var på Nattruten til den ble nedlagt 1. juni

1971. Nattruten var et effektivt transportmiddel som sammen med et flott nettverk av mennesker, fly, tog, båt og buss gjorde at brevet var framme dagen etter innlevering, som var postens målsetning.

Carsten Amundsen

ble medlem av Stavanger Filatelist-Klub 13. mai 1986, og har vært et aktivt medlemmer i 34 år og deltatt på imponerende 500 medlemsmøter. Carsten har hatt flere tillitsverv og v rt leder av klubben i tre år, og tidligere hatt redaktøransvar for Den Blaa Hawaii. I 2000 ble Carsten utnevnt til ridder av den Blaa Hawaii. Frimerkesamler interessen startet med at han som gutt fikk et 4 skillings merke. Carsten har stilt ut sin interessante Ryfylkesamling som viser de fleste små og store poststeder, presentert med postkort og stemplede frimerker fra hvert sted. Et publikumvennlig og populært eksponat. Han har også en flott utstillingssamling med mange filatelistiske og andre objekter fra Jærbanen. Amerika er også et av interesse områdene, hvor Carsten samler på frimerker med kjente artister og i tillegg Elvis-plater

Takk til **Stavanger Kommune** som også i år gir et generøst bidrag til drift av Stavanger Filatelist-Klub. Dette er med å bidra til å gjøre klubbmøtene mer innholdsrike bl.a. med innkjøp av nasjonale- og internasjonale kataloger til glede for medlemmene, i deres fordypning av frimerkesamleriets mange fasetter.

HVEM HVAD HVOR 1939

Boken bringer en interessant oversikt over Norske Poststeder (ordnet alfabetisk). Bokens sideformat er 11,8 x 16,7 cm. Hver side har to spalter med ca. 116 stedsnavn.. Totalt er her nærmere 4000 poststeder navngitt, fordelt på 40 sider. De større postkontor er nevnt med åpningstid og når posten bringes ut. Her presenterer jeg de sju postkontor fra Rogaland. Datidens servicenivå står i sterk kontrast til dagens nivå.

Stavanger, Rogaland.

Kontortid: 8-19.

Post bringes ut kl. 9.30, 12.30 og 16.30; i ytre strøk kun kl. 9.30 og 16.30.

Med 4 under-postkontorer, Stavanger B., O., Sauda og Hillevåg.

Hillevåg underp. Stavanger. Heltland, Rogaland.

Kontortid: kl. 9.30—12.30, 16—19.
Post bringes ut kl. 10.30.

Sandnes, Rogaland.

Kontortid: 9—13, 15—19.
Post bringes ut kl. 10.15 og 17.10
+ mand. kl. 8.30 + lørd. kl. 14.

Egersund, Rogaland.

Kontortid: 8.30-13, 15-18.
Post bringes ut kl. 8.00, 12.00 og 15.00.

Kopervik, Rogaland.

Kontortid: 8—12, 16—19.

Post bringes ut kl. 8, 11 og 17.

Haugesund, Rogaland.

Kontortid: kl. 8.30-18.30.
Post bringes ut kl. 8.15, 12, 16.30.
Haugesund-Risøy (underpostk. II)

Sauda, Sauda, Rogaland.

Kontortid: kl. 9—13, 16—19.
Post bringes ut kl. 9 og 10.45.

ÅRSRAPPORTEN 2019 STAVANGER FILATELIST-KLUB

Fremmøtestatistikk 2019:

Ti foredragsholdere har holdt interessant innlegg om den filatelisten verden på årets møter. Stor takk til dem alle for å ta seg tid til å dele sine kunnskaper til glede for oss alle.

På de avholdt 18 medlemsmøter på Ågesentunet har 656 møtedeltagere møtt, fordelt på 63 medlemmer og 18 gjester. Det gledelige er at to av gjestene er blitt medlemmer. Den gode trenden fra de siste årene med økende deltagelse på møtene har også fortsatt i 2019 med et snitt per møte på 38,11 en **formidabel økning på 14,6%**. Opp fra 33,3 møtedeltagere i 2018.

HEDER TIL TROFASTE MEDLEMMER

På årsmøtet fikk følgende et diplom for møtedeltagelse: **Torstein Sæbø (600), Carsten Amundsen (500), nestleder Karl Kalvik, overrakte diplomene, Atle Fossmark (500).** **Reidar Taarland fikk diplom og klubbnaålen for 25 års medlemskap.**

John-Arne Paulsen diplom og forbundsnaålen for 100 møter.
(var ikke til stede)

Medlemmer som har deltatt på flest møter i 2019:

18 møter:

Jens Byberg, Torstein Sæbø og Bernt Tjensvold.

17 møter:

Carsten Amundsen, Eivind Ekenes, Njål O. Jakobsen, Rune Langeland, Erik Chr. Martens, Åshild Østin Ommundsen.

Medlemmer med imponerende antall møtedeltagelser;

Torstein Sæbø 600, Atle Fossmark 500, Carsten Amundsen 500, Bernt Tjensvold 400, Åshild Østin Ommundsen 300, Eivind Ekenes 200, Bjørn Ommundsen 200, Oddbjørn Salte 200 og John Arne Paulsen 100 møter.

Gjert Bergesen har vært medlem i 40 år. Bernt Tjensvold i 30 år og Reidar Taarland i 25 år.

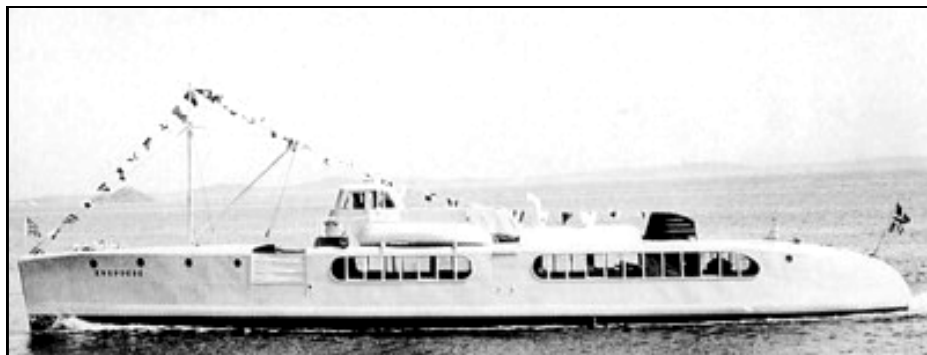
ADELSKALENDEREN:

Torstein Sæbø 600 møter,
Atle Fossmark 528 møter,
Carsten Amundsen 503 møter,
Rigmor Undset 475 møter,
Bernt Tjensvold 408 møter,
Karl Kalvik 396 møter,
Hallvard Slettebø 368 møter,
Gjert Bergesen og
Kåre Skjæveland 362 møter.

Statistikken gjennom SFK's 94 års historie toppes av:

Jakob Schawland 665,
Torstein Sæbø 600
Sverre Boye 596 møter.

ET TEKNOLIGISK KVANTESPRANG

De to båtene «Ekspress» og «Ekspress II» blei bygget på Stavangerskes eget verksted på Klasaskjæret, og innledet en ny tidsalder innen fjordafarten. Med undring registrerer jeg at båtene ikke er hedret med egen frimerkeutgivelse, selv om de ble høyt verdsatt av Posten og fikk bred omtale i norsk og utlands presse.

Flytypen Douglas DC 3 fra 1935 er eksempel på tidens funkisarkitektur. Deutsche Bundespost, Berlin hedret flyet på frimerke.

Da **MS «Ekspress»** ble levert til Det Stavangerske Dampskibsselskab i 1937 utgjorde den en teknisk og visuell revolusjon felles med datidens fly og funkisarkitektur, og minnet lite om noe annet norsk fartøy. Siden hjuldampere «Ryfylke» plasket rundt i fjordene som ga båten sitt navn hadde rutefarten ruteopplegg og skipene holdt seg uendret i åtti år. Dampskipene brukte god tid med sine 8 til 9 knop fart på å anløpe alle kaiene innover i fjordene. Stavangerskes skipsingeniør senere teknisk direktør Ludvig Thorsen hadde lenge arbeidet med å utvikle en ny båttype for dieselmotor drift.

Resultatet ble et slankt motorskip, sveising

i stedet for den tradisjonelle nagling, med liten dybde i sjøen. Utstyrt med en 160 hk dieselmotor, som ga båten en servicefart på 13,5 knop, og manøvrering av motor fra styrehuset. Resultatet ble en båt med en fart som hadde vært en utopia i fjordafarten. Eksempel på hva dette innbar i reisetid nevnes at dampbåten brukte 20 minutter lenger tid fra Byen til Judaberg enn «Ekspress», som brukte en time.

Passasjerene så på denne nyskapning med undring med lys salong i full bredde, seter som i en buss og utsikt gjennom store vinduer. Likhetstrekk med datidens turbusser var barkrunnen for begrepet «sjøbuss». I tillegg var «Ekspress» malt mastegul fra vannlinjen og opp, noe som bare understreket kontrasten til de svartmalte dampbåtene enda mer. «Ekspress» gikk prøvetur 9. juni 1937 den var først tenkt i Rennesøy-ruten som «melke-båt», men

Postmester Erik Emanuel Erichsen

ville det annerledes, han mente at det burde settes inn i Sandeid-ruten, og direksjonen i Stavangerske bøyde seg for det postale ønske. Postmesteren hadde allerede i februar 1937 tatt til orde for at det burde settes inn hurtigbåt til det mer fjerntliggen-

de områder som Vindafjordområdet og Sand Sauda. Datidens ruter på Ryfylke var ikke tidsmessige, de var laget etter det gamle systemet med flest mulig anløp av samme båt.

«Ekspress» var en god sjøbåt og gjennomførte daglig tur retur i Sandeid-ruten uten problem. Båten var alltid presis og folk måtte lære seg å møte opp i tide for å bli med båten, den var så presis at folk i store deler av Ryfylke kunne stille klokken etter båten.

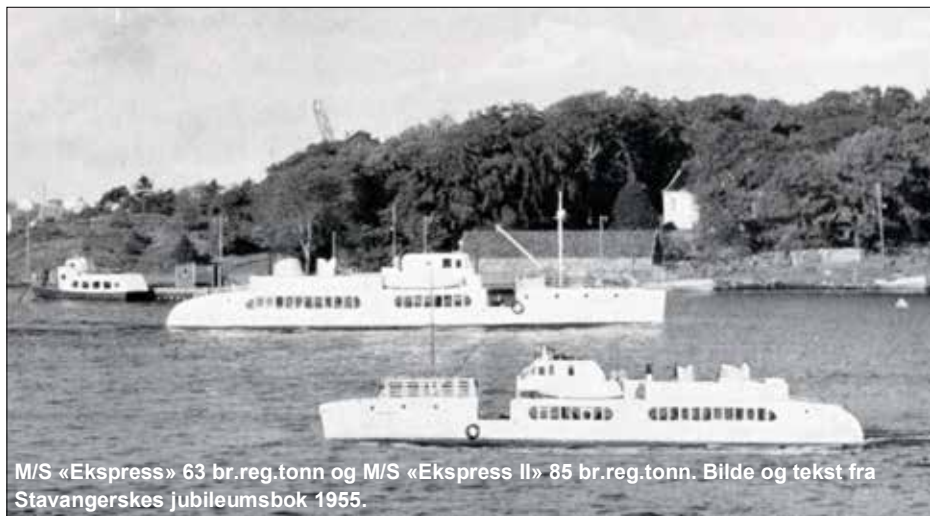
HURTIGRUTEN

«Ekspress» går fra Sandeid klokken 8:00 og er i Stavanger 11:40 og hun returnere 16:00 med ankomst Sandeid 19:45. Dette innebærer at det er et opphold i byen på gode fire timer til nødvendige ærend. For ikke å snakke om posten som kommer tidlig og har en sein avgang til de mer fjerntliggende deler av Ryfylke. Parallelt starter «Vindafjord» fra Åmsosen 6:30 og fra Sandeid 9:00 og er i byen 14:30. «Hjelmeland»

går fra Stavanger 13:00 og er på Sandeid 19:45. samtidig med «Ekspress», som gikk tre timer seinere fra byen De to eldre fjordabåten følger det gamle rute-mønsteret med anløp av 12/13 steder noe som innebærer at retur båt er gått før morgenbåten er i byen

Bilde av konvolutten med krone posthornstempel «Ekspress» er hentet fra auksjons-katalogen til Frimerkehuset.

M/S «Ekspress» 63 br.reg.tonn og M/S «Ekspress II» 85 br.reg.tonn. Bilde og tekst fra Stavangerskes jubileumsbok 1955.

Direksjonen i Stavangerske, står det å lese i jubileumsboken til DSD fra 1955, kunne slå fast i sin årsberetning, at det nye skipet — *«fullt ut har svart til forventningene og er blitt meget populært»* Det ble besluttet å bygge å bygge et lite skip til av samme type. Den fikk navnet «Ekspress II» og ble ferdig juni 1938.

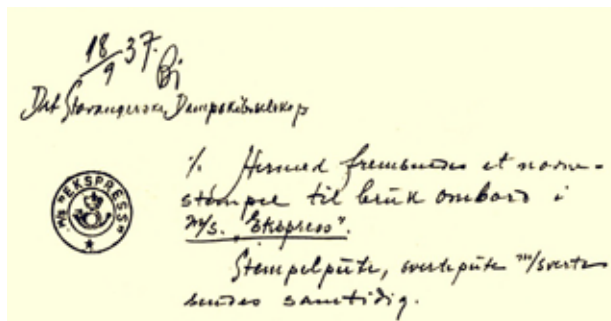
I sommerruten til DSD 1939 går hun i Jørpeland– og Rennesøy-ruten og noen ganger til Sjernarøy.

Også «Ekspress II» var kjapp i snuen.

Fra Stavanger og med de samme anløpssteder som D/S «Øybu» til Sørbo, Rennesøy, slo hun dampbåten med **45** minutter. Selv om de to skipene så helt like ut så var «Ekspress II» en dryg fot lenger og litt drygere over akterenden og halv fot høyere over sjøen. Motoren var montert på fjærende under-

lag. Begge båtene ble rekvirert i 1940 til tjeneste for tyskerne under krigen og ble tilbakelever 1945 i ramponert stand. De fikk nye motorer. På bakken kom det rekkverk. Styrehuset ble forlenget med kapteinslugar.. Det kom soldekk.

Postmesteren i Stavanger inngikk avtale med Stavangerske mot en årlig godtgjørelse på kr. 8000 for postforsendelse med «Ekspress». Da båten førte en stor styrmannspost ba Stavanger Postkontor om at «Ekspress» ble utstyrt med stempel

Følgeskriv ved utsendelse av kroneposthornstempel til «Ekspress» 18. september 1937. Faksimile fra «Skipspost i lokale ruter i Rogaland».

«Ekspress» og «Strand» fortsatte i mange ruter i Ryfylke. «Fjorddrott» overtok «Ekspress» sin rute på Sandeid. 1961 komme hydrofoilbåten i fart på Saudaruten og fikk navnet «Ekspressen», som gjorde at den hederskronede «Ekspress» ble omdøpt

til «Snøgg». Hun fortsatt under dette navnet i ruter for Stavangerske fram til 1973 da skipet blei solgt til Lars Hovland. I 1977 overtok

Brødrene Anda båten som deretter ble hugget.

»Strand» ble i 1965 omdøpt til «Hidle» og lagt i opplag fra 1966 frem til hun ble solgt til opphugging i 1968.

Sandeidruten,
utdrag fra sommeren 1947

•EKSRESS II•	
Fra Stavanger Kl. 15	
Judaberg . . .	16.20
Nedstrand . . .	17.25
Vikedal	18.00
Sandeid	19
Korresp. med rutebil til Ølen, Etne, Skånevik (ikke for gods)	
Hogganvik . . .	19.00
Imsland	19.45
Kvaløy	20
til Finnvik . . .	20.15

Det ambulerende
brevhus

«Ekspress II»
skiftet navn til
«Strand», utdrag
fra sirkulære nr.8
31. mars 1950

Bilde og tekst fra Jone laugalands bok Fjordabåtene: «Bru var siste kai i Rennesøy-ruta før Stavanger. Melkespannene måtte matrosen bære om bord» Foto: Lars Sørbo. I ruteheftet fra Selskapet står det: «Kun lettere fraktgods medtas». Alle som har løftet på et fullt melkespann vet at dette er tungt.

Klipp med NK 389 stemplet med krone posthorn og båtens navn med gummi-stempel

Det første stempel fikk en kort brukstid, når vi trekker fra de fem krigsårene, og at stempelet var meldt tapt og nytt stempel ble tatt i bruk 7. november 1947.

De to skipene kom i drift igjen med ny motor i 1946 og gikk inn i sine gamle ruter.

skiftet «Ekspress II» navn til «Strand».

Samtidig ble krone posthornstempelet skiftet ut fra M/S Ekspress II til M/S Strand».

Se konvolutt til venstre., fra Karl

Kalvik sin samling. Portoen på brevet er 7 øre, men skulle vært 20 øre, derfor satt på tilleggspporto på 3 cents, som tilsvarte ca. 21 øre.

En av Ekspressene med krigsmaling

«Strand»

Travle dager med mange anløpssteder

Til og fra Sjernarøy.

» EKSPRESS «

Fra Stavanger	17.30
Reilstad	18.20
Steinnesvaag	19.15
Helgøysund	19.25
Eik	19.35
Sjernerøy	19.45
til Stavanger	21.20

Kun lettere fraktgods
mottas.

På fredag den ukentlige tur i Sjernarøyru-
ten. ,
Søndag egen rute med
fire avganger tur retur
Tau. En av turene anløp
av Solbakk og Jørpe-
land.

Fra Aamsosen.

EKSRESS II 41

Fra Aamsosen Kl.	6.30
Sandeid	8
Her korresp. med rutebilene fra Etne, Ølen og Skjoldvik. (Ikke for gods.)	
Vikedal	8.30
Nedstrand . . .	9.20
Sjernerøy . . .	9.40
Judaberg . . .	10.30
til Stavanger . .	11.40

Fra Stavanger . 16
 Judaberg . . . 17.15
 Nedstrand . . . 18.20
 Vikedal . . . 19.20
 Her landættens passasjerer til
 "Hjemlandet" til Aasmoen
 og Yrke.
 Sandeid . . . 19.45
 Her korresp. med rutebillerne
 til Ølen Etne, og Skjolddevik.
 (likke for gods.)
 til Ilsvang . . . 20
 Kun lettere fraktgods
 medtas.

Fra Finnvik.

»EKSRESS II«

Fra Finnvik . . .	Kl. 6.45
Kvaløy	6.55
Imstland	7.05
Hogganvik	7.20
Sandeid	8

Her korreap. med rutebilene
fra Etne, Ølen og Skjoldvik.
(Ikke for gode.)

Vikedal	8.20
Her møttes passasjerer fra	
"Vindalfjord" fra Aasmosen.	
Nedstrand	9.30
Sjernarøy	9.50
Judaberg	10.20
til Stavanger	11.40

Fra Stavanger . . 16
 Judaberg . . . 17.15
 Nedstrand . . . 18.15
 Vikedal . . . 19.20
 Sande . . . 19.45
 Her landettes passasjerer til
 "Hjelmeland" til Aasmosen
 og korrep. med rutebilene
 til Oten, Eluse og Skjoldervik.
 (Sjåke for gods.)
 til Ilsvang . . . 19
 Kun lettere fraktkods
 medtas.

Ekspress II startet fra Skipavåg mandag, Finnvik tirsdag og lørdag, onsdag og fredag Ilsvåg, Åmsosen torsdag. Ingen rute på søndag.

EKSPRESS

Tau-Jørpelandsruten

	Haukelid	Ekspress	Ekspress	Haukelid	Haukelid
Fra Stavanger . . .	5.15	9	13.20	15.45	23
Idse	6.15				
Lindøy				X	
Tau		9.40		16.15	23.55
Solbakk		9.50		17.05	
Barka X		X		17.20	
til Jerpeland . . .	6.45	10.15	14.20	17.30	0.25
					Onsd.
Fra Jerpeland . . .	6.50	10.00	14.20	18	
Barka X		X		18.15	
Solbakk		7.15		18.30	
Tau	8			18.55	
Lindøy					
Idse					
til Stavanger . . .	8.50	11.20	15.20	19.55	

Rennesøyruta

	Eksp.	Hybuen	Eksp.	Hybuen		Eksp.	Hybuen	Hybuen	Eksp.
Fra Stavanger .	6.15	13	16	18.15	Fra Serbo .		7	15.20	17.20
Bru		13.20	16.25	18.45	Ustein Kloster	7.15	7.15		
Sokn					Haugvaldstad .		X		
V. Aamøy . . .		13.45	16.45	19	Voll		7.20		17.45
Asjoe		14	16.45	19.15	Vikevaag . . .	7.40	8	16.15	17.55
Dale					Dale		8.15		
Vikevaag . . .		14.20	17	19.45	Asjoe	7.55			
Voll		14.45	17.10	20	V. Aamøy . . .				
Haugvaldstad .		X	X	X	Sokn	8.05	8.20	17	
Ust. Kloster . .	7.15	15	17.20	20.15	Bru	8.15	8.45	17.15	18.20
til Serbo . . .		15.15	17.25	20.20	til Stavanger	8.45	9.20	17.50	18.45

Selv om «Ekspress» var liten og rask, var det ikke bare ferdafolk som brukte sjøbussen til byen. Her er båten fotografert på Talje i Sjernarøyruten i 1950.

Fra Sjernarøy.		Til Sjernarøy.	
»EKSPRESS«		»EKSPRESS«	
Fra Sjernarøy Kl. 7		Fra Stavanger Kl. 15	
Eik 7.10		Ø. Aamøy . . . 15.25	
Helgøysund . . 7.20		Bremøy 15.40	
Steinnesvaag . 7.50		Østhusvik . . . 16	
Talgje 8.20		Talgje 16.30	
Østhusvik . . . 8.45		Steinnesvaag . 17	
Bremøy 8.55		Helgøysund . . 17.25	
Ø. Aamøy 9.15		Eik 17.35	
til Stavanger . . 9.45		til Sjernarøy . . 17.45	

1939 1939

SOMMER-POSTRUTER

for
Det Stavangerske Dampskibsselskabs skib

»FJORDDROTT«, »SAND«, »HJELMELAND«, »HANOEN«, »HAUKELID«,
»VINDAFJORD«, »KJØTTBUTT«, »EKSPRESS I«,
»FJORDROD« og »EKSPRESS II«

med
Stavanger — Ryfylkefjordene
Stavanger — Kviteseid — Skudeneshavn — Hangesand
med for

til — Sletthavnen — og til — Sletthavn — Sletthavnen og til — Sletthavn — Sletthavn

Stavanger fra og med 15. juni kl. 10 og med 18. august.

Fra Sommerruten 1939 har jeg hentet oversikt over ruteopp-
legget for «Ekspress»,
«Ekspress II» og Fjorddrott.

FOR TURISTER

Lysttur til Sauda.

Tur- & retur Sand Kr. 5
do. Sauda „ 6

Til og fra Sauda.
»VESTRI«

Fra Stavanger Kl. 9
Sand 12.45
Saudasjøen . . 14
til Sauda 14.15

Fra Sauda 18.50
Saudasjøen . . 18.45
Sand 20
Jelsa 21.15
til Stavanger . . 23.45

I korrespondanse med »Vestri«
avgår buss fra Sand kl. 12.45
til Sletthavnen.
Fra Sletthavnen kl. 18.30 til
Sand. — Tur & retur kr. 2.50.

Et artig sommer-
tilbud i ruten for
1939 - med lysttur
til Sauda og Lyse-
botn

Gjelder fra og med 4.
juli til og med 8. aug.

Lysttur til Lysebotn.

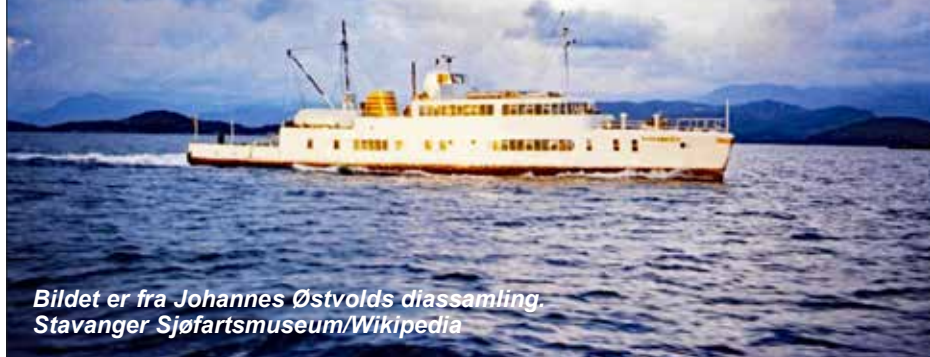
Tur- & retur Kr. 5.00

»STAVANGER I«
Fra Stavanger Kl. 13.30
Lysebotn 16.30
til Stavanger . . 19.30

Stavangerske hadde 11 skip i rutefart på Ryfylke i 1939. Utenom «Ekspress» 1937, Ekspress II 1938 og «Fjorddrott» 1939 som var nyskapning-
er med dieselmotorer - var det var en samling på åtte eldre skip, og alle dampdrevne. «Haukelid» eldst fra 1869, bare to skip var bygget etter år-
hundre skiftet «Vindafjord» 1901 og «Hjelmeland» 1910. Postalt har samtlige skip satt sine varige spor med både firerings, krone posthorn og postekspe-
disjons stempel. Fra 1947 ble flåten fornyet og den berømte hvite flåte seilte fram til 1960 da utviklinger innhentet dem og de ble avløst av bilferjer.

M/S FJORDDROTT

- unik utformet i art deco
aerodynamisk design

*Bildet er fra Johannes Østvolds diassamling.
Stavanger Sjøfartsmuseum/Wikipedia*

«Fjorddrott» var et gjennombrudd for utforming av
rutebåter da den gikk sin jomfrutur 12. juni 1939.

Av utseende hadde «Fjorddrott» mer til felles med datidens fly og funksisarkitektur og minnet lite om noe annet norsk fartøy, med delvis unntak av sine to mindre Ekspress'ene. Den moderne strømlinje er en internasjonal stil med Art Deco- arkitektur og design som dukket opp på 1930-tallet. Det var inspirert av aerodynamisk design. Strømlinjearkitektur la vekt på buede former, lange horisontale linjer og noen ganger nautiske elementer. Designet til Ludvig Thorsen, teknisk direktør i DSD, var helt tro mot tidens arkitektur strømninger. De tre nyskapningene var unike ikke bare i Norge, men også internasjonalt. Dessverre er «Fjorddrott» ikke presenter i Wikipedia, som et klassisk eksempel på bruk av tidens moderne design kombinert med uovertrufne passasjerbequemmeligheter, fart og

transport av personbiler. Thorsen utnyttet dieselmotoren fordeler med å konstruere en lett, grunn og hurtiggående skipstype. «Fjorddrott» holdet en servicefart på 15 knop med 2 knops fart i reserve.

M/S «Kalakala» var en ferge som opererte på Puget Sound, Seattle, fra 1935 til 1967. «Kalakala» presenteres i Wikipedia sin unike strømlinjeformede form, art deco-styling og luksuriøse fasiliteter. Begge skip led samme skjebne å bli kondemner på grunn av mangel på økonomiske resurser.

«Fjorddrott» gulmalt i 1939

Sort/hvitt bilde fargelagt med Photoshop Element, som gir et vist inntrykk av båtens gulfarge.

I jubileumsboken til Stavangerske fra 1955 står det: - Prøveturen med «Fjorddrott» ble en begivenhet som vakte oppsikt. Interessen for den nye skipstypen var overveldig, ikke bare blant trafikanter, men også blant alle som arbeidet med lokalfart i fjordene og på kysten. Statens dampskipskon-sulent (!) betegnet skipet som et «teknisk gjennombrudd» og pressen flommet over av tilfredshet. «Fjorddrott» ble satt inn i en rute som overgikk alle tilvante begrep om hva som var mulig: Om morgenen fra Sauda til Stavanger, klokken 11:15 til Haugesund med ankomst klokken 13:25, med avgang 10 minutter senere med ankomst Stavanger klokken 15:45 og så til Sauda.

Det var en distanse på 164 nautiske mil, og denne ruten utførte «Fjorddrott» alle hverdager hele året. Av særlig betydning forbindelse med Kopervik og Haugesund. Sørlandsbanen var den gang ferdig fra Oslo til Kristiansand. Forbindelsen Kristiansand Flekkefjord ble opprettholdt med busser. Reisende til Haugesund som tok nattoget fra Oslo klokken 20:10 kom til Haugesund klokken 13:25 dagen etter. I motsatt retning reiste man fra Haugesund klokken 13:35 og var fremme i Oslo neste morgen. Det var et fremskritt man satte pris på. Men 1939 var et urolig år med mørke skyer i horisonten som varslet utfordringer på mange plan.

Sand–Saudaruten

	Fjorodr.	Sand		Fjorodr.	Sand
Fra Stavanger . . .	16.00	18.00	Fra Sauda . . .	7	10
Judaberg . . .		20	Saudasjøen . . .	7.15	10.15
Jelsa	18.15	21.15	til Sand	7.55	11.00 ²
Marvik		21.55	Fra Sand	8.10	12
til Sand	19.10 ¹	22.45	Marvik		12.45
Fra Sand	19.00	23.15	Jelsa	9.10	13.20
Saudasjøen . . .	20.15	0.30	Hjelmeland . . .		14.15
til Sauda	20.25	0.45	Fister		14.50
		Tirsd.	til Stavanger . .	10.45	16.45

¹⁾ På Sand korresp. med motorbåt «Ørnen» fra Suldalsciid, Vanvik og Tangen.

²⁾ På Sand korresp. med motorbåt «Ørnen» fra Suldalsciid, Vanvik og Tangen.

Til og fra Haugesund

I korresp. med Sørlandsbanen fra og til Oslo.
»FJORDDROTT«
Fra Stavanger Kl. 11.15
til Haugesund . 13.25
Fra Haugesund . 13.35
til Stavanger . . 15.45
Tog fra Oslo
ank. til Stavanger kl. 11.05.
Tog til Oslo
går fra Stavanger kl. 16.00.

Rutetabellen viser med all tydelighet hvor lang tid dampskipet «Sand» brukte Sauda Stavanger

POSTEN SKAL FRAM

På det postale området var det etter Sørlandsbanen var fremført til Kristiansand i 1938 et sterkt ønske om en rask viderefremføring av post til Haugesund. Etter forhandlinger med Stavangerske inngikk de en avtal om postføring seks ganger i uken med korrespondanse med togene på Sørlands- og Jær-banen for kr. 30 000 i året.

«Fjorddrott» hadde postekspeditor. I denne perioden ble Ryfylkepostekspedisjon A og Ryfylkepostxp. B benyttet. Avtalen trodde i kraft 15. juni 1939. men allerede 5. september ble det gjennomført innskrenkninger i togforbindelsen på grunn av landets beholdning av kull og olje. Toget østfra kom etter denne dato til Stavanger 18:00 mot tidligere 11:10. Postekspedisjonen Stavanger—Haugesund ble nedlagt 11.

september etter å ha vært operativest i snaut 13 uker. Derfor er post stemplet med Ryfylke postekspedisjon sjeldne. Etter denne tid og til etter fredsslutningen i mai 1945 var det store problemer med å opprettholde rutene med

Konvolutten er fra Odd Arve Kvinnesland samling. Kroneposthorn: Heimsmoen og Ryfylke Postekspedisjon, Litra A

«Fjorddrott». Tyske myndigheter rekvirerte henne 26. april 1940, og gikk flere turer Stavanger-Dirdal..

Tilbakelevert Stavangerske og satt inn i ruten igjen. Tidvis opplagt pga. av drivstoffmangel. 1945: Igjen rekvirert av tyske myndigheter mars 1945: Tilbakelevert og opplagt i Vassvik i Ølesund, sammen med andre av Stavangerskes skip.

FRED

«Fjorddrott» gikk inn i sin gamle rute etter freden i 1945, men med redusert frekvens, ikke med seilinger i begge retninger daglig, pga. drivstoff mangel den første tiden. Full utnyttelse av postførsel i Haugesundsruten

kom ikke i gang før etter årsskiftet 1945/46. Da korresponderte «Fjorddrott» med nattoget til og fra Oslo fram til «Haugesund» overtok ruten juni 1947. Etter denne tid overtok «Fjorddrott» Sandeid ruten. I 1965 fikk hun nytt styrehus med plass for radar og radiotelefon. «Fjorddrott» holdt det gående helt fram til 1972.

Lars Hovland på Jørpeland kjøpte skipet og døpte den «Fjordsveis». I 1979 hadde ikke Hovland bruk for ex «Fjorddrott». Entusiaster prøvde å berge skipet uten å lykkes, og hun ble senket i Nedstrandsfjorden i 1985

Konvolutten er fra Odd Arve Kvinneslands samling. Stemplet med krone posthorn «Ørnen» som underholdet rutebart fra Sand på Hylsfjorden. Båten korresponderte med Saudaruten på Sand. Sidestempler Ryfylke Postexp. Litra B.

Kilder: R. A. Lorentzen: Det Stavangerske Dampskibsselskab, 1855 - 1955. Magnus Torgersen: Fjordabådane. Roald Holten: Skipspost i lokale ruter i Rogaland. Jone Laugaland: Fjordabådane, 1955 - 2005. Wikipedia.

Poststempler fra anløpsstedene for «Ekspress/Snøgg», Ekspress II/ Strand» og «Fjorddrott»

Auksjoner for alt og alle

GiBud.no

605.196 bud og 251.365 salg siste 12 mnd!

*Norgesrekord
for kilovare
(kr 29.203)
solgt i Mai*

**Kjøp og selg med markedets laveste provisjonssatser
på en av Norges største markedsplasser**

Kontakt oss i dag på:
kundeservice@gibud.no / +47 954 54 901

MEDLEMSOVERSIKT

Carsten Amundsen	Stedskort Jærbanen og Ryfylke, pent stemplet. Bruksmerker fra USA med musikere som f.eks. Armstrong, Gerswin, Nat King Cole m.fl.
Johannes Worsøe Berg	Land i Asia, Oceania, Afrika, N/S Amerika, Europa (ikke alle land) men fra perioden 1850 årene opp til 1930 tallet. Flest fra Storbritannia og koloniene samt USA, Norge, Danmark, Tyskland, Russland, flere andre mindre og større europiske land.
Åke Inge-Bert Andersson	Postfriske frimerker fra Sverige og Norge. Norske frimerkehefter
Asbjørn Auklend	Generalsamler. Prioritet på Norge og Frankrike. Brev og kort til Tour de France eksponatet. England, Island og resten av verden.
Svei Erik Barbro	Dronning Elizabeth II bruksmerke med hennes hode i silhuett. Eldre Norge.
Andrea Avelone	Norge Stemplet
Viktor K. Berg	Norge, senterstemplede og postfriske.
Gjert Bergesen	Norge NK 221 og 1166 med lesbare stempel. NK 221 på brev fra Rogaland
Ove Sverre Berg	Norge
Tor Inge Berge	Norge
Bjørn Bill	Danske stemplede før 1930. Færøyene før 1975
Rune Mork Braut	Norge stemplede og postfriske
Jens Byberg	Norge postfriske og stemplede
Morten Cleve	Brev og stempler fra Sarpsborg
Audstein Dybvad	Alt som handler om Norge
Eivind Eikenes	Norge

MEDLEMSOVERSIKT

Jan Ferdinansen	Norge og Tyskland. Motiv: Skip og sjøfort
Atle Fossmark	Færøyene under Andre Verdenskrig. Sensur i Stavanger april, mai 1940. Prestegjelds landssogn (Hetland Kommune før1923). Postkort Stavanger med motiv fra indre Vågen. Stempler, vuggestempler. Treringsstempel brukt etter 1883. Pakkepoststempel.
Helge Fritzen	Japan, Kina. Posthistorie Grenland, Telemark. Kristiania stempler. Brev.
Karl Gjerstad	Norge
Harald Grytten	Generalsamler, spesielle motiver. Album Norge og Danmark m/områder Østerrike etter 1945
Geir Arne Hansen	Stempler Norge, USA og Sverige. Generalsamler hele verden
Tore Haver	Norge
Rolf Helgeland	Hele verden, helsaker, sedler fra hele verden. Frimerker på kort og konvolutter fra Rogaland.
Siri Hodne	Norge stemplet, Danmark og Sverige. Eldre norske postkort. FDC.
Rune Huru	Norge

MEDLEMSOVERSIKT

Tor Helgeland	Posthorn. Frimerker med fugler, norsk fauna og flora
Hans Petter Hvaring	Generalsamler Europa
Tore Husmo	Skandinavia, Tyskland, England, USA, Brasil
Njål Oftedal Jacobsen	Generalsamler til 1960, Norden, China, Russland, Frankrike ^m /kolonier. Machins
John Tiedeman Jensen	Sør-Georgia, England, sønder Jylland, USA, Zeppeliner, European Ocean Liners
Pål Robert Johannessen	Norge, England og polarområdene. USA. Skipspostmotiv.
Karl Kalvik	Norge postfriske og stemplet. Brev stemplet Sauda og Sand samt båtstempel fra disse områder
Knut Lien	Norge komplett og brever
Rune Langeland	Norge
Per Olaf Lund	Frankrike m/kolonier, Tyskland Berlin
Svein Olav Magnussen	Norge
Erik Chr. Martens	Norge, Island, England fra Q ll, Ryfylke, Vest Berlin og Åland
Arnt Michalsen	Norge postfriske og stemplede. Postfriske hefter. FDC: Postkort fra Stavanger
Johnny Mydland	Postfriske serier: Asia, Afrika, Sør- og Mellom- Amerika. Europa.

MEDLEMSOVERSIKT

Eirik Nilsen	Norge - postfriske og stemplede
Ove Normann Nilsen	Norge
Reidar Nåden	Norge, Island, Britiske kolonier. Brev stemplet hver dag i 1979.
John Reidar Olsen	Jernbane frimerker og Sovjetunionen
Lars Olsen	Posthistorie Hedemarken og reisende stempler.
Bjørn Ommundsen	Stavanger og Sirdal brev og kort. Norge FDC.
Åshild Østin Ommundsen	Generalsamler. Tjekkia, Frankrike, Danmark, Sverige, New Zeeland, Canada og Tyskland.
Torstein Ormøy	Norge stemplet
Eirik Ovesen	Norge, Finland. Hjemstedssamling Averøy og Nordmøre. Skipspost Bømlo.
John-Arne Paulsen	KPH. Fire-rings-stempel. NK 77ll. Skilpad- de motiv
Tor Ivar Pedersen	Norge, England, Sveits og Sverige.
Erling Pettersen	Rogalandstempel. Norge. Generalsamler
Tove Karin Rettedal	Norden, Australia, Canada, England og Tyskland.
Eivind Roaldsø	Norge
John Arvid Rønneberg	Postkort og brev stemplet i Rogaland
Oddbjørn Salte	Rogaland. Dronning Elizabeth II. Klassiske England. Edvard

MEDLEMSOVERSIKT

Hans Peter Sandberg	Kong Frederik V III, dansk konge fra 1906—12. Hundeliv Chevalier
Einar Sanstøl	Postriske frimerker fra Færøyene, Grønland og Island og stemplede. Eldre stemplede fra Isle of Man, Jersey og Guernseyland. Isle of Man. Engelske kolonier. Prøvetrykk.
Per Åge Serigstad	Norge, Sverige, Danmark, Grønland, øvrige nordiske land
Hallvard Slettebø	Speidermotiv fra hele verden frem til 1957. Hjemstedssamling Dalane og Egersund med tydelige stempel. Norwegian - norske byer i USA.
Kåre Skjæveland	Generalsamler
Terje Skretting	Norge
Jostein Clemet Stokka	
Kjell Stokka	Norge, Danmark og Sverige
Tore Sund	Norden og Frankrike
Geir Sør-Reime	Frimerkehefter. Helsaker fra hele verden. Norske stempelmerker.
Thorleif Sørvik	Motiv: Fisk og sjødyr, alt maritimt som hval, hai, skjell og krepsdyr.
Frode Sæthre	Norge
Torstein Sæbø	Norge, postkort av norske kirker. Potomerker «at betale»

MEDLEMSOVERSIKT

Dan Tagesen	Greneralsamler. Norden viktigst. Postkort fra Vesterålen og Helsingør (DK)
Per Tjømmø	Norge
Bernt Tjensvold	Island, Færøyene, Danmark, Tyskland, Østerrike og Norge. Medisinplanter på frimerker.
Jan Torgersen	USA, Norge, Europamerker fra 1956 frem til dagsdato.
Reidar Taarland	Norge, Belgia, Danmark, Nederland og Sverige stemplet og postfriske.
Johannes Tønnes Tårup	Norge
Ståle Ualand	Norge stemplet/postfrisk. Island
Rigmor Undset	Julemerker, postkort, Stavangerkort, julekort. Brev/kort med julemerker. Reklamemerker m.m.
Turid Veggeland	Motivsamlings: Planter, Farmasi, Norge og Island stemplet
Sigbjørn Vassøy	Norge stemplet og postfriske
Tom Ivar Vassøy	Norge, Færøyene stemplet
Edward Whinnery	Luftfart
Bernt Arne Ødegaard	Norge, Grønland, Færøyene, Danmark, Canada, Australia, Frankrike
Rein Øverland	Norge postfrisk og stemplet Øst-Tyskland

KLUBBMEDLEMMER*

Andreas Auestad	Norge, Færøyene, Grønland Danmark
Arne Eriksen	Åsane og Arna inklusiv postveien gjennom disse bygdene. Hardanger inkl. Røldal og Suldal. Postveien Bergen—Stavanger og natrutten/dagruten Bergen - Stavanger.
Einar Bru	Norge stemplet, Danmark og Grønland post-friske
Geir Olav Flatheim	1886/93 20mm-utgaven
Olle Hemdorff	Danmark før 1966. Brev, posthistorie. Masse-varer.
Magne Hogneland	Filatelistiske produkter
Olav Idsø	Norge, Danmark og hjemstedssamling fra Tasta, Randaberg. Nord-Hordaland
Fred Jensen	Kina, Hong Kong, Vatikanet, Andorra, Malta, og Liechtenstein.
Arne Lendengen	Rogaland stemplet. Båtstempler Ryfylke
Lei Erik Loe	Norge 20 m/m. England Victoria og Edward
Oddvard Leander Olsen	FDC, førstedags flyvninger
Svein Inge Torgersen	Generalsamler
Øyvind Slyk	Norge
Jan Ødegaard	Norge 20 mm
Ivar Aase	Norge stemplet

***Medlemmer av SFK med alle rettigheter,
og får, som alle, bladet «Den Blaa Hawaii.**

**Hovedmedlemmer er gjennom klubben tilsluttet
Norsk Filatelistforbund og mottar åtte utgaver av
Norsk Filatelistisk Tidsskrift.**

Avsender: Stavanger Filatelist-Klub, postboks 604, 4003 Stavanger

Gode tilbud i Skanfil Nytt

Hver måned sender vi ut Skanfil Nytt med hundrevis av gode tilbud innen frimerker, rekvisita, mynter og sedler. Ønsker du Skanfil Nytt gratis tilsendt, ta kontakt med oss på **52 70 39 40** eller send en e-post til **skanfil@skanfil.no**. Husk at du får **10 % bonus** på alle dine kjøp hvis du blir Skanfilmedlem.

SKANFIL
for samlere as

www.skanfil.no Skanfil for samlere AS, Postboks 2030, 5504 Haugesund / 52 70 39 40 / skanfil@skanfil.no